

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av polisförvaltningslagen, lagen om Polisyrkeshögskolan och 1 kap. 10 § i polislagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av polisförvaltningslagen, lagen om Polisyrkeshögskolan och 1 kap. 10 § i polislagen (RP 16/2026 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av
- grundlagsutskottet GrUU 19/2026 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Katariina Simonen, inrikesministeriet
- referendarieråd Mikko Eteläpää, riksdagens justitieombudsmans kansli
- lagstiftningsråd Veli-Pekka Hautamäki, justitieministeriet
- regeringssekreterare Menja Pöyhönen, försvarsministeriet
- utbildnings- och forskningschef Pasi Kempainen, Polisyrkeshögskolan
- polisjurist Visa Weckström, Polisstyrelsen
- jurist Jesper Thurin, Finlands Polisorganisationers Förbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- finansministeriet
- Åklagarmyndigheten
- Gränsbevakningsväsendet
- skyddspolisen
- Huvudstaben
- Tullen
- Ålands landskapsregering.

Betänkande FvUB 6/2026 rd

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att polisförvaltningslagen, lagen om Polisyrkeshögskolan och polislagen ändras.

Propositionen innehåller bestämmelser om inrättande och aktivering av polisens reserv. Propositionen anknyter till det tema i regeringsprogrammet för regeringen Orpo enligt vilket den nationella säkerheten och samhällets kriställighet stärks. Enligt propositionen ska polisens reserv ha till uppgift att trygga polisens resurser i alla situationer. Tröskeln för att använda polisens reserv ska vara hög. Avsikten är att polisens reserv ska kunna användas vid allvarliga störningssituationer under normala förhållanden, under undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen och vid försvarstillstånd som avses i lagen om försvarstillstånd, om det är nödvändigt för att trygga polisens resurser i alla situationer. Polisens reserv föreslås bestå av studerande som avlägger yrkeshögskoleexamen inom polisbranschen och av personer med polisutbildning som inte arbetar som polis.

Propositionen innehåller som en från polisens reserv separat fråga en ändring av villkoren för behörigheten för studier som leder till högre yrkeshögskoleexamen för polis. För närvarande är behörighetsvillkoret för studier som leder till högre yrkeshögskoleexamen lämplig yrkeshögskoleexamen eller lämplig högskoleexamen. Det föreslås att behörighetsvillkoren ändras så att Polisyrkeshögskolan som studerande också kan anta en person som Polisyrkeshögskolan annars anser ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna och som har minst tre års erfarenhet som polis i Finland.

Kravet på den grundutbildning som utgör ett villkor för behörigheten för studier som leder till yrkeshögskoleexamen och högre yrkeshögskoleexamen föreslås bli ändrad.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft i huvudsak den 1 januari 2027. Den föreslagna ändringen av villkoren för behörigheten för yrkeshögskoleexamen och högre yrkeshögskoleexamen avses emellertid träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänna synpunkter

Genom den lagstiftning som föreslås i propositionen skapas grunder för inrättande och aktivering av polisens reserv. I anslutning till detta föreslås det att polisförvaltningslagen (110/1992) kompletteras med tre nya paragrafer som gäller polisens reserv (15 k §), utbildning (15 l §) samt utnämning, uppgifter och befogenheter (15 m §). Samtidigt upphävs de gällande bestämmelserna om komplettering av polispersonalen, det vill säga systemet med kompletterande polispersonal, som aldrig har aktiverats. Dessutom föreslås det ändringar i lagen om Polisyrkeshögskolan (1164/2013) och polislagen (872/2011).

Ändringarna i behörighetsvillkoren för högre yrkeshögskoleexamen för polis enligt lagen om Polisyrkeshögskolan hänför sig inte till polisens reserv, utan syftet är att förkorta den tid som går

Betänkande FvUB 6/2026 rd

åt till utbildning som handleder för uppgifter inom polisbefälet och att trygga en effektiv användning av polisens utbildningsresurser och tillgången på personer som utbildats för befälsuppgifter.

Förvaltningsutskottet har vid flera tillfällen konstaterat att Finlands säkerhetspolitiska miljö har förändrats i grunden och långvarigt. Förändringarna har varit snabba och de är allt svårare att förutse. Myndigheterna möter i den förändrade verksamhetsmiljön utöver tidigare säkerhetshot ständigt allt mer mångfacetterade nya hot, såsom olika former av hybridpåverkan. Även den tekniska utvecklingen har medfört nya risker för säkerheten. Utskottet har ingående behandlat lägesbilden för den inre säkerheten i sitt nyligen färdigställda betänkande om redogörelsen för den inre säkerheten (FvUB 5/2026 rd — SRR 6/2025 rd).

Förvaltningsutskottet framhåller att myndigheterna för den inre säkerheten ansvarar för den första insatsen i de flesta säkerhetsrelaterade situationer, från olyckor i vardagen till allvarliga säkerhetshot och undantagsförhållanden, inklusive hybridsituationer. De är första insatsmyndigheter vid oklara hot och händelser så länge hoten inte kan tolkas eller identifieras som militära hot. Erfarenheter från Ukraina visar också att myndigheternas roll som förstainsatsaktörer är central när en situation eskalerar till kris. När hoten realiserar är polisen ofta den behöriga myndighet som svarar operativt och sköter till exempel skydd och avspärning av objekt eller områden när en situation drar ut på tiden.

Syftet med regleringen om polisens reserv är att säkra polisens resurser under alla förhållanden. I förhållande till folkmängden i Finland är antalet anställda inom polisen det lägsta i Europa. Utskottet anser det vara viktigt att anslagsnivån för polisens omkostnader har höjts betydligt under innevarande regeringsperiod, vilket bland annat gör det möjligt att systematiskt öka polisens personalstyrka. Utskottet betonar att polisens verksamhetsförutsättningar i första hand måste tryggas genom att se till att polisens personalstyrka utökas på lång sikt. Polisen är en beredskapsorganisation som svarar på aktuella situationer med hjälp av ett befintligt ledningssystem och med befintlig personal som utbildats för uppgiften i enlighet med planer som utarbetats på förhand. Utgångspunkten är att polisen har tillräckliga resurser för att tillhandahålla behövliga polistjänster inom olika verksamhetssektorer och svara effektivt med sina permanenta personalresurser när hoten realiserar. Den reserv som nu föreslås för polisen kan användas endast i vissa exceptionella situationer som avgränsas i lagstiftningen, och tröskeln för att använda polisens reserv är avsedd att vara hög.

Enligt grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 19/2026 rd) kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning, men lagförslag 1 bara om grundlagsutskottets konstitutionella anmärkning till dess 15 k § beaktas på behörigt sätt. Grundlagsutskottets anmärkningar gäller definitionen av allvarliga störningssituationer under normala förhållanden, beslutsnivån vid beslut om aktivering och återkallande av polisens reserv samt det föreslagna bemyndigandet att meddela föreskrifter.

Förvaltningsutskottet anser att regleringen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet har beaktat anmärkningarna i grundlagsutskottets utlåtande och tillstyrker lagförslagen ändringsförslagen nedan.

Betänkande FvUB 6/2026 rd

Förutsättningar för aktivering av polisens reserv

Polisens reserv föreslås bestå av studerande som avlägger yrkeshögskoleexamen inom polisbranschen och av personer med polisutbildning som inte arbetar som polis. Av propositionsmotiven framgår att klart största delen av de personer som kommer att finnas i polisens reserv är polisstuderande. Uppskattningsvis 400—500 studerande kommer att stå till förfogande för reserven. Det finns ungefär 130 personer med polisutbildning som arbetar någon annanstans än inom polisförvaltningen och ungefär 100 personer med polisutbildning som arbetar inom polisförvaltningen i andra tjänster än polistjänster. Från polisen pensioneras varje år cirka 60—100 personer. Den totala styrkan i polisens reserv beräknas uppgå till sammanlagt 400—500 personer, vilket innebär att reserven består av endast några tiotal andra än polisstuderande.

Förvaltningsutskottet konstaterar att det med tanke på polisreservens yrkesskicklighet och användbarhet är väsentligt att reserven består av personer som också annars skulle arbeta som polis antingen under normala förhållanden eller undantagsförhållanden. Också ur denna synvinkel är det motiverat att reserven i första hand består av polisstuderande med tillräcklig utbildning och av personer som nyligen arbetat som polis. Polisstyrelsen har enligt de föreslagna bestämmelserna ansvar för att genom lämplig utbildning och årlig fortbildning säkerställa att reservpoliserna har aktuell kompetens. Utskottet ser det som viktigt att det avsätts tillräckliga resurser också för denna utbildning.

Reserven kan enligt 15 k § 2 mom. i lagförslag 1 aktiveras vid allvarliga störningssituationer under normala förhållanden, under undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011) eller vid försvarstillstånd som avses i lagen om försvarstillstånd (1083/1991), om det är nödvändigt för att trygga polisens resurser i alla situationer. Polisens reserv kan således inte användas under normala förhållanden. Aktiveringen av reserven är också bunden till ett nödvändighetskriterium, vilket innebär att polisens egna resurser inte räcker till för att hantera de mycket exceptionella situationer som avses i bestämmelsen och att handräckning inte kan fås av andra myndigheter eller att handräckningen inte är tillräcklig.

Med allvarliga störningssituationer under normala förhållanden avses enligt 15 k § 3 mom. sådana exceptionella och tillfälliga situationer där det inte är möjligt att upprätthålla allmän ordning och säkerhet med polisens befintliga resurser. En sådan situation kan enligt propositionsmotiven uppstå genom hot som riktas mot samhällets kritiska funktioner, statliga organ eller stora folksamlingar, händelseförlopp som är omfattande eller sprids till flera orter och som äventyrar allmän ordning eller säkerhet, omfattande eller allvarliga störningar i kritisk infrastruktur, användning av militära maktmedel eller hot om sådan eller någon annan störningssituation med allvarliga konsekvenser som direkt påverkar den inre säkerheten. Vid allvarliga störningssituationer under normala förhållanden har inte undantagsförhållanden eller försvarstillstånd utlysts. Enligt erhållen utredning skulle personer med polisutbildning eller polisstuderande ha kunnat anlitas exempelvis i samband med flyktingkrisen 2015, avspärningen av Nyland 2020 och den instrumentaliserade migrationen vid östgränsen 2023, om det hade varit möjligt enligt lag.

Betänkande FvUB 6/2026 rd

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande fäst vikt vid att definitionen i lagen av störningssituationer under normala förhållanden i sin föreslagna form förblir mycket öppen. Förvaltningsutskottet bör precisera de föreslagna bestämmelserna. Det är ett villkor för att lagförslag 1 ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Preciseringen kan göras exempelvis genom att en öppen exempelförteckning över tillämpningssituationer tas in i lagen. Förvaltningsutskottet föreslår att 15 k § 3 mom. preciseras på det sätt som närmare framgår av detaljmotiveringen.

Beslut om aktivering av reserven

I propositionen föreslås det att inrikesministern fattar beslut om aktivering och återkallande av reserven. Polisstyrelsen meddelar en föreskrift om inrättandet och underhållet av reserven.

Grundlagsutskottet har ansett att aktiveringen av reserven också med beaktande av tillämpningsförhållandena har så stor samhällelig och också ekonomisk betydelse att ett sådant beslut om att aktivera och återkalla reserven som föreslås i propositionen är ett sådant vittsyftande och principiellt viktigt ärende som avses i 67 § 1 mom. i grundlagen och som ska avgöras vid statsrådets allmänna sammanträde och som därmed inte kan avgöras av ministern vid ministeriet. Det föreslagna 15 k § 2 mom. i lagförslag 1 ska ändras så att beslut om aktivering och återkallande av reserven fattas vid statsrådets allmänna sammanträde.

Enligt propositionsmotiven ska Polisstyrelsen meddela en föreskrift om inrättandet och underhållet av reserven omedelbart efter det att den föreslagna lagändringen har trätt i kraft. Föreskriften avses innehålla detaljerade anvisningar om registret över polisens reserv, ordnandet av utbildning och fortbildning för reserven och reservens utrustning samt om anställningsvillkoren och behörigheten för en person att bli utnämnd till ett tjänsteförhållande.

Enligt grundlagsutskottets utlåtande förefaller det föreslagna bemyndigandet att utfärda föreskrifter i 15 k § 2 mom. enbart enligt bestämmelsens ordalydelse och propositionsmotiven gälla frågor som enligt 2 § 3 mom. och 80 § i grundlagen ska regleras genom lag. Avsikten har dock varit att föreskriva framför allt om tekniska omständigheter som hänför sig till personregistret över reserven. Den föreslagna ordalydelsen måste ändras så att Polisstyrelsens bestämmanderätt också enligt bestämmelsens ordalydelse är exakt och noggrant avgränsad till omständigheter som det med stöd av 80 § i grundlagen är möjligt att meddela föreskrifter om.

Förvaltningsutskottet föreslår på det sätt som närmare framgår av detaljmotiveringen att 15 k § 2 mom. i lagförslag 1 ändras så att beslut om aktivering av reserven fattas vid statsrådets allmänna sammanträde och att bestämmelsen om Polisstyrelsens bemyndigande att meddela föreskrifter preciseras på det sätt som grundlagsutskottet förutsätter i sitt utlåtande.

Reservpolisens uppgifter, befogenheter och utbildning

Reservpoliser utnämns till ett tjänsteförhållande för viss tid som polis efter det att ett beslut om aktivering av polisens reserv har fattats. Det är fråga om en utnämning till ett tjänsteförhållande för viss tid enligt 9 § 1 mom. i statstjänstemannalagen. Längden på tjänsteförhållandet för viss tid fastställs utifrån behovet av att använda polisens reserv. Hur länge reserven behöver användas

Betänkande FvUB 6/2026 rd

fastställs redan i beslutet om aktivering, om det är möjligt. Om det inte är möjligt utnämns reservpoliserna på grundval av behovsprövning som gäller polisens situation.

Förvaltningsutskottet betonar att reservpoliser endast utnämns till uppgifter som förutsätter sådana befogenheter för vilka de har tillräcklig utbildning. Utnämningssprövningen görs från fall till fall, vilket gör det möjligt att utnämna en person med polisutbildning också till krävande uppgifter utifrån personens kompetens och utbildning och om personen nyligen har arbetat som polis.

Förvaltningsutskottet konstaterar att propositionen i första hand handlar om reservpolisens uppgifter och befogenheter. De föreslagna befogenheterna ska vara desamma i alla situationer där reserven används och de ska kunna användas för att utföra uppgifter enligt 1 kap. 1 § i polislagen. Reservpolisens befogenheter är polisbefogenheter.

I fråga om en reservpolis som avlägger yrkeshögskoleexamen för polis ska polisbefogenheterna enligt de föreslagna bestämmelserna utövas under direkt tillsyn och ledning i realtid av en polisman som utnämns till en tjänst eller till ett tjänsteförhållande för viss tid. Befogenheterna för en sådan person och utövandet av dem motsvarar befogenheterna för en polisstuderande som genomgår praktik. Uppgifterna för en polisstuderande som utnämns till yngre konstapel är jämförbara med uppgifterna under arbetspraktik. Sådana uppgifter är till exempel ordningsövervakning och ingripande i ordningsstörningar som hör till upprätthållandet av den allmänna ordningen och säkerheten, trafikövervakning och olika säkerhetsuppgifter. Förvaltningsutskottet noterar att de operativa situationerna kan eskalera snabbt, varvid introduktion eller handledning i rätt tillvägagångssätt nödvändigtvis inte kan ordnas medan uppdraget utförs. Detta bör beaktas när användningen av reserven planeras. Introduktionen och exempelvis utbildningen i användning av maktmedel kräver också betydande utbildningsresurser av polisinstruktörerna. Också av denna orsak är det viktigt att de som tas in i reserven förutsätts ha genomfört tillräckligt omfattande studier.

Behörighetsvillkor för högre yrkeshögskoleexamen för polis

I nuläget är behörighetsvillkor för högre yrkeshögskoleexamen för polis enligt 23 § i lagen om Polisyrkeshögskolan lämplig yrkeshögskoleexamen eller lämplig högskoleexamen. Det föreslås att behörighetsvillkoren ändras så att Polisyrkeshögskolan i fortsättningen som studerande också kan anta en person som annars anses ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna och som har minst tre års erfarenhet som polis i Finland. Syftet är att ge polismän med tillräcklig arbetslivserfarenhet möjlighet att avlägga högre yrkeshögskoleexamen för polis utan att det krävs att de först har avlagt yrkeshögskoleexamen eller högskoleexamen.

Av propositionsmotiven framgår att det som poliser fortfarande finns många personer som avlagt grundexamen för polis enligt polisens gamla examenssystem och som överväger att skaffa sig den behörighet som krävs för uppgiften som polisbefäl, men som inte har yrkeshögskoleexamen eller högskoleexamen. I nuläget måste dessa personer först komplettera grundexamen för polis till yrkeshögskoleexamen inom polisbranschen genom att slutföra studier som omfattar 45 studiepoäng. Studierna genomförs under arbetstid och pågår ett år.

Betänkande FvUB 6/2026 rd

Förvaltningsutskottet anser att den föreslagna ändringen av behörighetsvillkoren för högre yrkeshögskoleexamen för polis är motiverad. Genom ändringen förkortas den studietid för att uppnå befälsbehörighet som krävs av polismän som avlagt grundexamen för polis enligt polisens gamla examenssystem till två år istället för nuvarande tre år. Utskottet anser dock att det är viktigt att man också i fortsättningen sörjer för och säkerställer tillräckliga studiefärdigheter.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ändring av polisförvaltningslagen

15 k §. Polisens reserv. I 2 mom. föreslås bestämmelser om situationer där polisens reserv kan aktiveras. Enligt den föreslagna bestämmelsen fattar inrikesministern beslut om aktivering och återkallande av reserven. Polisstyrelsen meddelar en föreskrift om inrättandet och underhållet av reserven.

Förvaltningsutskottet föreslår att 2 mom. ändras på det sätt som grundlagsutskottet förutsätter. För det första ändras momentet så att statsrådets allmänna sammanträde fattar beslut om aktivering och återkallande av reserven.

Dessutom föreslår utskottet att Polisstyrelsens bemyndigande att meddela föreskrifter preciseras så att polisen enligt bestämmelsen meddelar en föreskrift om registerföring, bedömning av utbildningsbehov, fördelning av utbildningsansvar och om utrustning och materiel som gäller aktiveringen av polisens reserv. Enligt den nya ordalydelsen är bemyndigandet exakt och noggrant avgränsat. Dess tillämpningsområde är också exakt avgränsat.

Med allvarliga störningssituationer under normala förhållanden avses enligt den föreslagna 3 mom. sådana exceptionella och tillfälliga situationer där det inte är möjligt att upprätthålla allmän ordning och säkerhet med polisens befintliga resurser. Grundlagsutskottet har ansett att förvaltningsutskottets måste precisera bestämmelserna.

Förvaltningsutskottet föreslår att 3 mom. kompletteras med en öppen exempelförteckning som förtydligar tillämpningen av lagen. Till allvarliga störningssituationer under normala förhållanden hör enligt utskottets förslag 1) terroristiska handlingar som riktas mot samhällets strukturer eller stora folksamlingar, överhängande hot om sådana handlingar eller annan brottslig verksamhet som allvarligt äventyrar den inre säkerheten, 2) omfattande störningssituationer som allvarligt äventyrar den allmänna ordningen och säkerheten, 3) omfattande eller allvarliga störningssituationer som riktar sig mot kritisk infrastruktur, informationssystem och datanät, 4) massinvandring, påtryckning genom styrning av migranter eller andra allvarliga störningssituationer som riktar sig mot gränssäkerheten, 5) användning av militära maktmedel, överhängande hot om sådan användning eller annan allvarlig påtryckning, och 6) andra allvarliga störningssituationer som till sina verkningar kan jämföras med 1—5 punkten.

Betänkande FvUB 6/2026 rd

2. Lagen om ändring av lagen om Polisyrkeshögskolan

Ikraftträdandebestämmelsen. Förvaltningsutskottet föreslår att ikraftträdandebestämmelsen ändras så att 22 § 3 punkten och 23 § träder i kraft den 1 september 2026. Av propositionsmotiven framgår att de nämnda bestämmelserna om behörighetsvillkor för yrkeshögskoleexamen för polis och högre yrkeshögskoleexamen för polis behöver träda i kraft tidigare än den övriga regleringen för att det vid antagningen av studerande till studier som inleds i januari 2027 står klart vilka behörighetsvillkor som gäller.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 3 i proposition RP 16/2026 rd utan ändringar.

*Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 16/2026 rd med ändringar.
(Utskottets ändringsförslag)*

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av polisförvaltningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i polisförvaltningslagen (110/1992) 15 b §, sådan den lyder i lagarna 873/2011 och 740/2018, och
fogas till lagen nya 15 k—15 m § som följer:

15 k §

Polisens reserv

Polisen har en *reserv* bestående av reservpoliser som utgörs av studerande som avlägger yrkeshögskoleexamen inom polisbranschen samt av personer med polisutbildning som inte arbetar som polis.

Betänkande FvUB 6/2026 rd

Reserven kan aktiveras vid i 3 mom. avsedda allvarliga störningssituationer under normala förhållanden, under undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011) eller vid försvarstillstånd som avses i lagen om försvarstillstånd (1083/1991), om det är nödvändigt för att trygga polisens resurser i alla situationer. Statsrådets allmänna sammanträde fattar beslut om aktivering och återkallande av reserven. Polisstyrelsen meddelar en föreskrift om sådan registerföring, bedömning av utbildningsbehovet, fördelning av utbildningsansvaret och utrustning och materiel som gäller aktiveringen av polisens reserv.

Med *allvarliga störningssituationer under normala förhållanden* avses sådana exceptionella och tillfälliga situationer där det inte är möjligt att upprätthålla allmän ordning och säkerhet med polisens befintliga resurser. Till allvarliga störningssituationer under normala förhållanden hör

- 1) terrordåd som riktas mot samhällets strukturer eller stora folksamlingar, överhängande hot om sådana dåd eller annan brottslig verksamhet som allvarligt äventyrar den inre säkerheten,
- 2) omfattande störningssituationer som allvarligt äventyrar allmän ordning och säkerhet,
- 3) omfattande eller allvarliga störningssituationer som riktar sig mot kritisk infrastruktur, informationssystem och datanät,
- 4) massinvandring, påtryckning genom styrning av invandrare eller andra allvarliga störningssituationer som riktar sig mot gränssäkerheten,
- 5) användning av militära maktmedel, överhängande hot om det eller någon annan allvarlig påtryckning,
- 6) andra allvarliga störningssituationer som till sina verkningar kan jämföras med 1—5 punkten.

För förvaltningen av reserven polisen ska föra ett register. Polisstyrelsen är personuppgiftsansvarig. I 1 mom. avsedda personer kan anmäla sig till registret. I registret antecknas då personens namn, den personbeteckning som behövs för att specificera personen, kontaktuppgifter samt uppgift om personens yrkesmässiga specialkompetens. Anmälan kan återkallas genom personens egen anmälan. Giltigheten för anmälan ska kontrolleras årligen.

151 §

Utbildning

Till reservpolis kan utses den som har avlagt yrkeshögskoleexamen inom polisbranschen enligt 24 § i lagen om Polisyrkeshögskolan (1164/2013) eller grundexamen för polis eller tjänsteexamen för polismanskap enligt tidigare gällande lagstiftning eller som i studier som ingår i yrkeshögskoleexamen inom polisbranschen har avlagt helheter som avser grundläggande och mänskliga rättigheter, polisens uppgifter och befogenheter samt grunderna för den operativa verksamheten. Utbildningens omfattning är minst 45 studiepoäng.

Bestämmelser om rätten för en reservpolis att bära och använda maktmedelsredskap finns i bestämmelser som utfärdats med stöd av 9 kap. 10 § 2 mom. i polislagen.

Polisstyrelsen ska genom utbildning som genomförs i enlighet med 1 och 2 mom. och genom årlig fortbildning säkerställa att reservpoliser har aktuell kompetens.

Betänkande FvUB 6/2026 rd

15 m §

Utnämning, uppgifter och befogenheter

Beslut om att utse en person till ett uppdrag som reservpolis vid en polisinrättning fattas av chefen för polisinrättningen. En person som avlägger yrkeshögskoleexamen för polis kan utses till reservpolis endast för att utföra sådana uppdrag för vilka personen har tillräcklig utbildning med hänsyn till de befogenheter som uppdraget kräver. En reservpolis utnämns till ett tjänsteförhållande för viss tid som polis.

En reservpolis har rätt att utöva polisbefogenheter vid allvarliga störningssituationer under normala förhållanden, under undantagsförhållanden samt vid försvarstillstånd för att utföra sådana uppgifter som anges i 1 kap. 1 § i polislagen. I fråga om en reservpolis som avlägger yrkeshögskoleexamen för polis ska polisbefogenheterna utövas under direkt tillsyn och ledning i realtid av en polisman som utnämns till en tjänst eller till ett tjänsteförhållande för viss tid.

Bestämmelser om rätten för en reservpolis att använda maktmedel finns i 2 kap. 17–20 § i polislagen. Maktmedelsredskap som reservpoliser får bära är skjutvapen enligt 2 § i skjutvapenlagen (1/1998) och gasspray enligt 11 § i den lagen samt handbojor, högst 70 cm långa batonger och teleskopbatonger.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om Polisyркeshögskolan

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Polisyркeshögskolan (1164/2013) 22 § 1 mom. 3 punkten, 23 § samt 31 § 2 mom., av dem 22 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 552/2017, som följer:

22 §

Behörighet för studier som leder till yrkeshögskoleexamen

Till studier som leder till yrkeshögskoleexamen kan som studerande antas den som har avlagt eller fullgjort

Betänkande FvUB 6/2026 rd

3) grundexamen för polis eller tjänsteexamen för polismanskap enligt tidigare bestämmelser och som har utnämnts till lärare vid Polisyrkeshögskolan tills vidare eller för minst två år, eller

23 §

Behörighet för studier som leder till högre yrkeshögskoleexamen

Till studier som leder till högre yrkeshögskoleexamen kan som studerande antas den som

- 1) har avlagt en yrkeshögskoleexamen eller högskoleexamen som lämpar sig för myndighetsuppgifter som gäller den inre säkerheten och som har minst två års arbetserfarenhet av en myndighetsuppgift som gäller den inre säkerheten som motsvarar examen, eller
- 2) har minst tre års arbetserfarenhet som polis i Finland och som Polisyrkeshögskolan annars anser ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna.

31 §

Studierätt

En heltidsstuderande ska slutföra de studier som avses i 1 mom. inom en tid som är högst ett år längre än den tid som motsvarar studiernas omfattning. I denna maximitid räknas inte in den tid som den studerande har varit frånvarande

- 1) på grund av frånvar oanmälan,
 - 2) på grund av avbrott i studierna,
 - 3) på grund av avstängning för viss tid, eller
 - 4) på grund av att den studerande utsetts till polisens reserv.
-

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 22 § 3 mom. 1 punkten och 23 § träder dock i kraft den 1 september 2026.

Betänkande FvUB 6/2026 rd

3.

Lag

om ändring av 1 kap. 10 § i polislagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i polislagen (872/2011) 1 kap. 10 § 3 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

10 §

Uniform

Polisuniform och polisiära beklädnadsartiklar får inte användas av andra än polismän. Ingen får heller använda en dräkt eller beklädnadsartikel som på ett förvillande sätt påminner om en sådan uniform eller beklädnadsartikel så att användaren kan förväxlas med en polisman. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller dock inte i 1 mom. nämnda överväktares eller väktares rätt att använda föreskrivna uniformer eller beklädnadsartiklar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande FvUB 6/2026 rd

Helsingfors 28.4.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Mauri Peltokangas saf
vice ordförande Pihla Keto-Huovinen saml
medlem Petri Honkonen cent
medlem Juha Hänninen saml
medlem Christoffer Ingo sv
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Mira Nieminen saf
medlem Hanna Räsänen cent
medlem Joakim Vigelius saf
medlem Juha Viitala sd
ersättare Timo Suhonen sd
ersättare Henrik Vuornos saml.

Sekreterare var

utskottsråd Henri Helo.